

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
Jean Monnet Module

Europa, demokracja i prawa podstawowe

Uniwersytet Pedagogiczny
im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

2-3 czerwca 2022 r.

Mija właśnie 30 lat od podpisania w lutym 1992 r. traktatu z Maastricht, który powołał do życia Unię Europejską. Okres ten w historii integracji europejskiej obfitował w wydarzenia i procesy zakończone sukcesami, był to także czas problemów i trudności. W szczególności ostatnia dekada, zapoczątkowana kryzysem finansowym 2008 r., a zakończona wciąż nieokielznaną pandemią COVID-19, okazała się dla projektu europejskiego niezwykle burzliwa. Obecnie przed Unią Europejską stoją poważne wyzwania polityczne, prawne, gospodarcze i społeczne, które powinny mobilizować europejską opinię publiczną, stanowiąc bowiem poważne zagrożenie dla projektu integracyjnego Europy.

W imieniu Instytutu Prawa i Ekonomii oraz Komitetu Organizacyjnego Konferencji serdecznie zapraszamy Państwa do udziału w konferencji naukowej poświęconej przyszłości integracji europejskiej, demokracji i prawom podstawowym w aktualnym kontekście. Konferencja jest częścią projektu dydaktyczno-naukowego Jean Monnet Module „Ochrona praw podstawowych w Unii Europejskiej” dofinansowanego z programu Erasmus+ Jean Monnet Module (nr projektu 620847-EPP-1-2020-1-PL-EPPJMO-MODULE).

Konferencja odbędzie się w dniach 2-3 czerwca 2022 r. w gmachu Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, z możliwością udziału hybrydowego – stacjonarnie i on-line za pośrednictwem platformy MS Teams. Obrady będą transmitowane przez internetowe serwisy społecznościowe.

W czasie dwudniowych obrad chcemy, wspólnie z Państwem, poruszyć następujące zagadnienia ujęte w propozycjach czterech paneli tematycznych:

1. Demokracja i prawo.

Scenariusze przyszłości Unii Europejskiej w wymiarze strategicznym. W panelu chcemy nawiązać do toczącej się aktualnie dyskusji o przyszłości Unii Europejskiej, której oś może wyznaczać sześć scenariuszy: kontynuacji, jednolitego rynku, Europy dwóch prędkości, ograniczenia i wydajności, uwspólnotwienia, Europy wartości – wolności, równości i poszanowania praworządności. W szczególności zachęcamy do odniesienia się do następujących zagadnień mających podłoże polityczne (strategiczne), a które swój strukturalny kształt otrzymują w postaci instytucji i prawa:

- możliwości pogłębionej integracji a scenariusz dezintegracji UE
- warunków UE jako organizacji *sui generis*, współlistnienia ponadnarodowego i międzyrządowego mechanizmu podejmowania decyzji: polityzacji, a jurydyzacji integracji europejskiej, hegemoniczności integracji

europejskiej i ponadnarodowej międzyrządowości w instytucjach politycznych UE

- modeli ponadnarodowości w systemie politycznym UE
- aktualizacji wartości europejskich i UE w dobie populizmu
- zjawiska „niepolitycznej polityki”, technokratycznego pragmatyzmu i jurydyzacji polityki w instytucjach UE
- zasady pomocniczości, a biurokratyzacji i podziału kompetencji wewnątrz UE w wymiarze horyzontalnym i wertykalnym.

2. Polskie instytucje ochrony praw podstawowych.

Zarówno europejskie jak i krajowe porządki prawne przewidują rozwiązania instytucjonalne gwarantujące realizację praw podstawowych, a w szczególności ich ochronę. W panelu chcemy wspólnie rozważyć poszczególne aspekty dotyczące działalności instytucji stojących na straży przestrzegania praw jednostki, w szczególności zagadnienia dotyczące:

- dorobku i przyszłości polskich instytucji ochrony prawa, w tym działalności Rzecznika Praw Obywatelskich
- roli sądownictwa powszechnego i administracyjnego w ochronie praw podstawowych na poziomie krajowym, na przykładzie Polski
- prawa do sądu i możliwych europejskich/międzynarodowych konsekwencji realizacji tego prawa lub jego braku
- relacji pomiędzy europejskimi/międzynarodowymi i krajowymi instytucjami ochrony praw człowieka.

3.

Prawa podstawowe – wymiar materialny.

Prawa podstawowe są prawami i wolnościami podlegającymi ochronie na płaszczyźnie Unii Europejskiej. Stanowią wyraz poszanowania fundamentalnych zasad i wartości, na których ma opierać się Unia Europejska. Mając to na uwadze, w tym panelu proponujemy rozwinięcie w szczególności takich zagadnień:

- charakter i miejsce praw podstawowych w europejskim systemie praw człowieka
- prawna regulacja praw podstawowych: geneza i przyszłość, źródła praw podstawowych
- znaczenie orzecznictwa TSUE i ETPCz oraz orzecznictwa krajowego dla rozwoju praw podstawowych
- katalog praw podstawowych w kontekście aksjologii przyjętej w UE (godność, wolność, demokracja, równość, praworządność).

4.

Europejskie prawo (zmian) klimatycznych i kolektywne prawa podstawowe.

Wraz z przyjęciem Europejskiego Zielonego Ładu, którego głównym celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050, Unia Europejska przystąpiła do szeregu inicjatyw, które mają zapewnić wielowymiarowe podejście do zmian klimatu. W niniejszym panelu zachęcamy w szczególności do refleksji z perspektywy oddolnej, poprzez odniesienie się do odpowiedzi podmiotów niepaństwowych na zmiany klimatyczne. Tematy w ramach tego panelu mogą w szczególności dotyczyć następujących zagadnień:

- europejskie prawo klimatyczne – możliwości i ograniczenia dla aktywnych obywateli
- społeczno-ekonomiczne skutki zmian klimatu
- edukacja klimatyczna, aktywizm klimatyczny i przeszkody strukturalne
- sprawiedliwość ekologiczna – czy możliwy jest rzeczywisty dostęp?
- prawo do czystego środowiska jako dobro osobiste – podejście sądów
- odpowiedzialność przedsiębiorstw i wskaźniki środowiskowe – praktyczne podejście do zielonego biznesu
- transport niskoemisyjny a wykluczenie transportowe – społeczno-gospodarcze skutki sprzedaży wyłącznie samochodów niskoemisyjnych od 2035 r.

Kwestie organizacyjne

Miejsce obrad:

Gmach Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Możliwość udziału zdalnego za pośrednictwem platformy MS Teams. Obrady konferencji będą transmitowane również za pośrednictwem społecznościowych platform streamingowych (Facebook, Youtube).

- **Termin konferencji:** 2-3 czerwca 2022 r.
- **Termin zgłaszania abstraktów referatów:** do 28 lutego 2022 r.
- **Termin potwierdzenia przyjęcia w poczet panelistów i ustalenie ostatecznej wersji programu konferencji:** do 31 marca 2022 r.
- **Termin wniesienia opłaty za uczestnictwo czynne:** do 30 kwietnia 2022 r.
- **Termin zgłaszania uczestników biernych:** do 15 maja 2022 r.
- **Termin nadsyłania artykułów do publikacji pokonferencyjnej w Roczniku Administracji Publicznej (RAP):** do 31 maja 2022 r.
- **Termin nadsyłania ostatecznych tekstów do publikacji w Roczniku Administracji Publicznej (RAP):** do 30 czerwca 2022 r.

Publikacja pokonferencyjna:

Zgłoszone do publikacji artykuły uczestników Konferencji zostaną, po pomyślnym przejściu procedury recenzyjnej, opublikowane w czasopiśmie naukowym Instytutu Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie – Rocznik Administracji Publicznej (20 punktów na liście czasopism punktowanych MEiN). Publikacja jest bezpłatna dla autorów artykułów.

Opłata konferencyjna:

Za czynny udział w Konferencji (niezależnie od formy: stacjonarnej albo zdalnej) przewidziana jest opłata:

- Dla pracowników naukowych: 300 zł albo 70 EUR
- Dla studentów i doktorantów: 150 zł albo 40 EUR

Dla uczestników czynnych konferencji zarezerwowano kilkanaście pokoi jedno i dwuosobowych (wedle życzenia) w Hotelu Akademickim Uniwersytetu Pedagogicznego KRAKOWIAK, w niedalekiej odległości spacerem od miejsca obrad. Koszt jednego noclegu dla jednej osoby ze śniadaniem wynosi 160 zł. Kwota płaćna odrębnie, nie jest częścią ww. opłaty za czynny udział w Konferencji. Zachęcamy do wybrania tej opcji zakwaterowania, prosimy o zaznaczenie Państwa preferencji na formularzu rejestracyjnym.

Więcej szczegółów: <https://krakowiak.up.krakow.pl/krakowiak.pl>

Za uczestnictwo bierne (stacjonarne albo on-line) nie jest pobierana opłata.

Komitet Organizacyjny Konferencji:

dr Piotr Uhma, UP im. KEN w Krakowie, Przewodniczący
piotr.uhma@up.krakow.pl

dr Anna Juryk, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
dr hab. Anna Kalisz, UMCS

dr Kaja Kowalczevska, UP im. KEN w Krakowie

dr Agata Nodźak, UP im. KEN w Krakowie

dr Monika Skowrońska, UP im. KEN w Krakowie

Zgłoszenia i zapytania:

Zgłoszenia uczestnictwa czynnego, biernego, niezależnie od wybranej formuły uczestnictwa prosimy nadsyłać poprzez formularz dostępny na stronie: <https://eurights.up.krakow.pl/conference2022>.

Inne zapytania prosimy przesyłać na adres e-mail: jmm@up.krakow.pl

Serdecznie zapraszamy do udziału!
Do zobaczenia w Krakowie!

dr hab. Kazimiera Juszka, prof. UP

Dyrektor Instytutu Prawa i Ekonomii
Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie